

Temat: Zwierzęta małe i duże.

Data:15.06.2020r.

1. Zwierzęta małe i duże – wysłuchanie opowiadania i rozmowa na temat jego treści.

Posłuchaj i zapamiętaj, czym różni się pszczoła od osy, jakie zwierzęta mają podobny kolor skóry, dlaczego konie noszą takie dziwne nazwy.

Zwierzęta małe i duże

Maciej Bennewicz

– Osa! – Ada zaczęła nerwowo machać rękami, żeby odgonić owada.

– To nie jest osa, tylko pszczoła – stwierdziła spokojnie babcia. – Przestań machać, to spokojnie odleci i nic ci nie zrobi. A jak machasz, to możesz ją tylko zdenerwować. Pomyśli, że chcesz jej zrobić krzywdę.

– Skąd wiesz, babciu, że to pszczoła? – spytała Ada.

– Mój tata był pszczelarzem, a teraz mój brat, Stanisław, również zajmuje się pszczelarstwem.

Całe dzieciństwo mieszkaliśmy z pszczołami. Osy są dłuższe i jaśniejsze od pszczół. A pszczołki są krępe, grubiutkie i ciemne. Mają też więcej brązowych włosków. Pewnie szukała tutaj pyłku kwiatów. Pszczoły rzadko kogoś żądla bez powodu, to bardzo pożyteczne owady.

– Wiem, babciu, robią miód – stwierdziła Ada.

– Tak, aniołku. – Babcia czasem w ten miły sposób zwracała się do Ady. – Pszczoły wytwarzają miód z pyłku kwiatów. Muszą się dużo napracować, żeby zebrać zapasy. Jeden słoiczek miodu to praca setek pszczół. – Babciu, a skąd pszczoły wiedzą, dokąd mają lecieć po ten pyłek, z którego robią miód –

spytał Adam. – Przecież nie potrafią mówić. Nie mogą spytać o drogę, nie mają też map ani nawigacji.

– Pszczoły wylatują z ula na zwiad. Jeśli któraś z nich znajdzie pole pełne smacznego pyłku kwiatowego, na przykład kwitnącego rzepaku, lub aleję lip, wówczas zbiera pyłek i wraca do ula.

Na miejscu informuje pozostałe pszczoły w ich specjalnym, tajemniczym języku.

- W tajemniczym języku? – zdziwił się Adam.
- Tak – przytaknęła babcia. – Pszczółka tańczy i w ten sposób pokazuje innym pszczołom, którędy lecieć na pole obfite w pyłek, jak jest daleko i jakie znaki po drodze wskażą właściwy kierunek.
- Tańczy? – powtórzyła Ada.
- Tak jest, macha skrzydełkami, wykonuje specjalne kroki i to jest tajemnicza mowa pszczoł. Inne się przyglądają, a potem, żeby zapamiętać trasę, naśladują ruchy mądrej przewodniczki. I już kilka chwil później pole jest pełne pszczoł, które zbierają pyłek. Pszczoły przenoszą pyłek z kwiatu na kwiat, dzięki czemu zapylają kwiaty, a te mogą potem zmienić się w owoce.
- A przy okazji z pyłku powstaje miód – dodała Ada.
- Znakomicie – pochwaliła ją babcia.
- Pszczoła jest prawie takiego samego koloru jak żyrafa – stwierdził Adam, który przeglądał właśnie książkę o zwierzętach. – Czy żyrafy też zapylają kwiaty? – Chłopiec wskazał fotografię, na której długi język żyrafy dotykał liści na wysokim drzewie.
- Nie, syneczku – odpowiedziała babcia, która była biologiem, dlatego znała się na zwierzętach jak nikt w rodzinie. – Żyrafy jedzą liście. Muszą szybko obgryźć jedno drzewo akacji, gdyż ta roślina potrafi ostrzegać inne w pobliżu przed intruzami.
- Babciu, w jaki sposób akacje ostrzegają się nawzajem? – spytała Ada.
- Po kilku minutach obgryzania sok w liściach robi się gorzki i przestaje żyrafom smakować. Dzięki temu akacja traci tylko trochę liści. Gdyby nie ten ochronny zabieg, mogłaby stracić ich zbyt wiele i nie przeżyć. Jednak dzięki mechanizmowi obronnemu chroni siebie i inne drzewa w pobliżu, które na sygnał także gorzknieją.
- Bardzo mądre te akacje – stwierdziła Ada.
- Ciekawe, czy na świecie są jeszcze inne zwierzęta w podobnym kolorze jak pszczoły i żyrafy
- zamyślił się Adam.

– Nie mówi się „w kolorze” tylko w podobnym umaszczeniu, prawda, babciu? – Ada zrobiła mądrą minę.

Adam wzruszył ramionami i ostentacyjnie odwrócił się, zakrywając książkę.

– Można mówić, jak się chce – zachnął się.

– Zamiast się kłócić i robić sobie przykrość, poszukajcie zwierząt podobnych do pszczoł, czyli żółto-pomarańczowo-brązowych – zarządziła babcia.

Pogłaskała Adama po głowie i poprosiła o przyniesienie kilku książek. Po chwili na stole

pojawiły się zdjęcia i rysunki tygrysa, szerszenia, kota domowego, psa, kameleona i konia.

– Co do słowa „umaszczenie” to prawda, tak się mówi – stwierdziła babcia. – Kolor zwierzęcia to inaczej jego umaszczenie. Hodowcy koni nazywają w bardzo ciekawy sposób różne kolory, czyli umaszczenia tych zwierząt. Na przykład koń, który wydał się wam podobny do pszczoły, nosi nazwę srokacz albo inaczej koń maści srokatej.

Adam wstał i po chwili przyniósł kolejną książkę, tym razem z fotografiami koni.

– Naucz nas, babciu, maści koni – zaproponował i wskazał palcem jasnobrązowego konia z ciemnobrązową grzywą.

– To koń gniady – odpowiedziała babcia, poprawiając okulary. Adam przerzucił kilka kartek i w końcu jego palec trafił na szarobiałego konia w czarnobrzęde

ciapki.

– Wygląda jak lody straciatella – ucieszyła się Ada. – Uwielbiam ten smak.

– To jest maść taranta albo tarantowata – stwierdziła babcia.

Adam wskazał czarnego konia.

– To koń kary – odpowiedział babcia. – Ten ma granatowy połysk, więc mówi się o nim koń kruczy, bo ma umaszczenie podobne do tego ptaka. U koni mówimy o umaszczeniu, u ptaków

– o upierzeniu.

– A kruki, babciu, co to za ptaki? – spytała Ada.

– Kruki żyją bardzo długo. Najstarszy żył ponoć w Londynie na zamku Tower. Miał 44 lata.

Kruki łączą się w pary na całe życie. Potrafią bronić swego terytorium i są wszystkożerne, czyli jedzą, co im do dzioba wpadnie. – Babcia zaśmiała się i wyciągnęła z szafki herbatniki.

– Super, znamy już cztery umaszczenia koni! – Adam aż klasnął w ręce z radości. – Srokacz, gniady, taranta i kary.

– Oraz zwyczajnie pszczoł, żyraf i kruków – uzupełniła Ada.

– Proponuję małe powtórzenie. Wydrukujemy czarno-białe rysunki koni, a wy pokolorujecie je zgodnie z poznanym umaszczeniem.

– Super! – ucieszyły się dzieciaki.

– Babciu, a można narysować srebrnego konia – spytała Ada. – Takiego jak jednorożec?

– Oczywiście, że tak, koń o srebrnym umaszczeniu to maść siwa lub biała, a lekko kremowa to jeleniowata.

Srokacz, gniady, taranta i kary

Gdy razem ustawisz – będą dwie pary.

W jednym powozie cztery koniki,

Jadą w zaprzęgu zwanym kwadryga.

A piąty konik jak jednorożec

Siwą ma grzywę i białe nozdrza.

Cały jest biały, to umaszczenie

Czasem nazywa się maścią jelenia.

Odpowiedz na pytania: O jakich zwierzętach opowiadała babcia?

Czym różni się pszczoła od osy? Skąd pszczoły wiedzą, gdzie mają lecieć

po pyłek kwiatowy? Jak myślisz, czy takie naśladowanie ruchów pszczoły jest proste? Jakie inne

zwierzęta mają „kolor” podobny do pszczoł? Czy wiesz dlaczego zwierzęta mają paski? (Paski

służą za kamuflaż i zapewniają ochronę przed drapieżnikami. Pomagają też regulować temperaturę

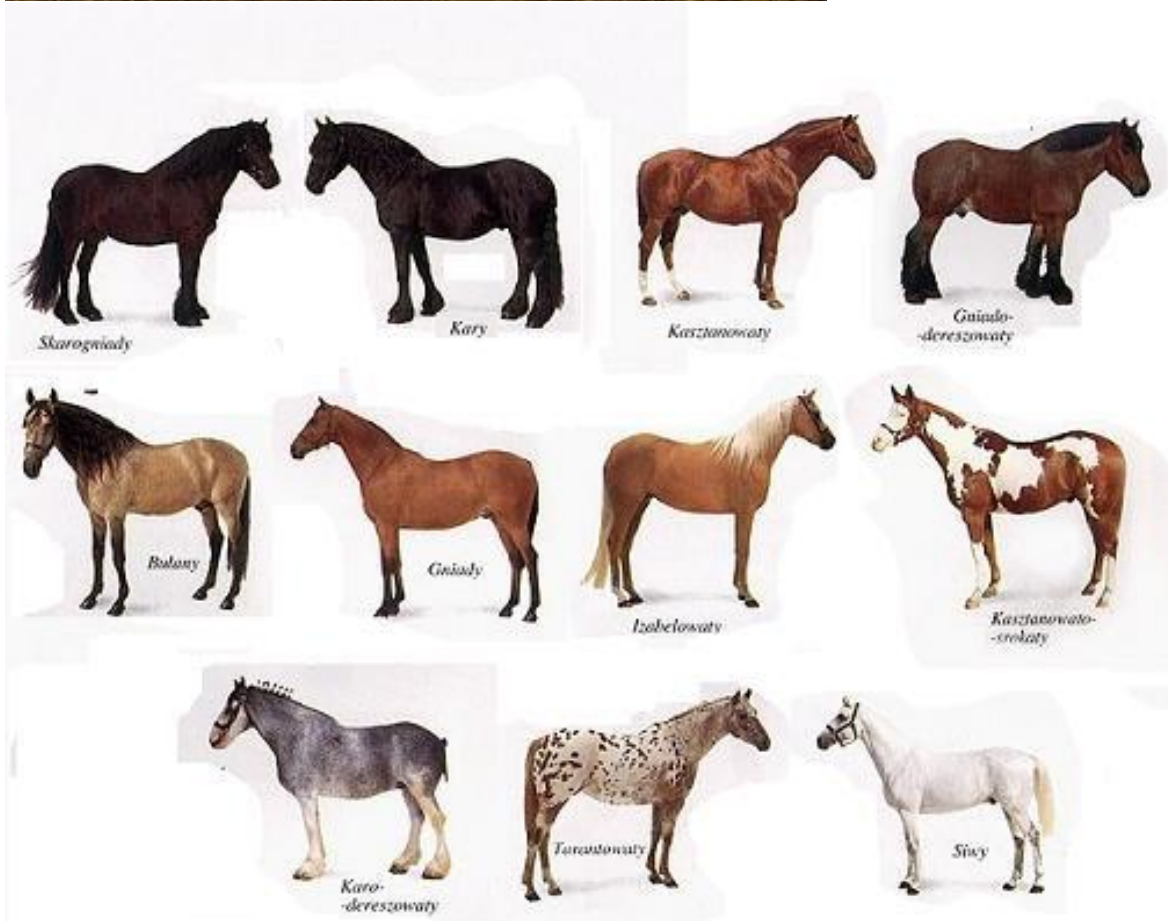
ciała –czarne paski pochłaniają ciepło, a jasne je oddają).

PSZCZOŁA

OSA

2. „Jakie słyszysz zwierzę?” – zabawa dźwiękowa.

Rodzic odtwarza nagranie odgłosów wydawanych przez różne zwierzęta. Zadaniem dziecka jest odgadnięcie, jakie zwierzę właśnie słyszało. <https://www.youtube.com/watch?v=UFD7kOpZsJM>

Odgłosy zwierząt dźwięki jakie wydają zwierzęta

3. „Mapa świata” – rozmowa kierowana.

Rodzic prezentuje dziecku mapę świata, wskazuje kontynenty i podaje ich nazwy. Prezentuje fotografie zwierząt zamieszkujących różne kontynenty. Wspólnie z dzieckiem odszukuje na mapie Afrykę. Prezentuje fotografie zwierząt afrykańskich. Zwraca uwagę na ich wygląd, sposób poruszania się, budowę. Pyta dziecko, co wiedzą na temat zwierząt przedstawionych na fotografiach. Następnie opowiada mu o najbardziej niebezpiecznych zwierzętach, które nazwano „Wielką Piątką Afryki” (Big Five): lwa, słonia afrykańskiego, nosorożca czarnego, lamparta, bawoła afrykańskiego. Zwraca uwagę na przystosowanie się zwierząt do środowiska, w którym żyją.

Lew – łapy zakończone ostrymi pazurami, silne szczęki doskonałe do powalania i zabijania nawet bardzo dużych zwierząt, groźnie wyglądająca grzywa, która zwiększa przewagę samca broniącego terytorium stada, stanowi naturalną ochronę głowy i szyi podczas walki.

Słoń afrykański– duże uszy wykorzystywane do chłodzenia, długa trąba zakończona dwoma palczastymi

wyrostkami służąca do oddychania, wężania, picia, kąpieli, zbierania pożywienia i zrywania gałęzi z wyższych partii drzew, ciosy służące do obrony, miękka i delikatna spodnia strona stóp, dzięki czemu słoń może poruszać się bezszelestnie. Po kąpieli słonie obsypują wilgotną skórę piaskiem, a powstała w ten sposób warstwa kurzu i błota pomaga im chronić się przed słońcem i owadami.

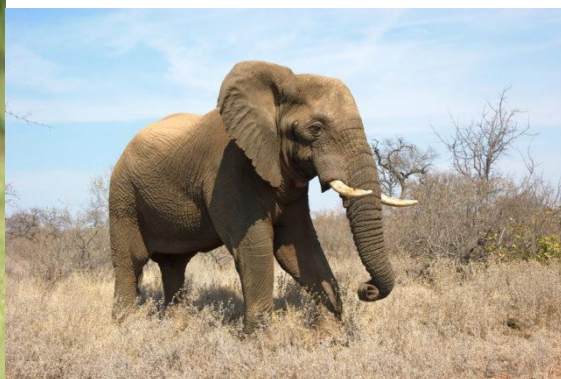
Nosorożec czarny – żywi się zróżnicowanym pokarmem roślinnym, ma szerokie i płaskie zęby trzonowe

służące mu do rozcierania liści. Róg wykorzystuje do obrony. Gruba skóra stanowi ochronny pancerz a tarzanie się w błocie pomaga utrzymać niską temperaturę ciała i chroni przed pasożytami.

Nosorożec biega bardzo szybko.

Lampart – dzięki ubarwieniu jest prawie niewidoczny wśród traw lub liści drzew. Ma szerokie łapy z ostrymi pazurami. Cechują go niebywała zwinność i siła – lamparty potrafią się wspinać, wciągając na drzewa ofiary trzy razy cięższe od siebie. Lampart potrafi świetnie pływać i wykonywać siedmiometrowe skoki.

Bawół afrykański jest roślinożercą o ogromnej wadze (zwykle od 500 do 900 kg). Osadzone na dużej głowie potężne, ostre rogi służą do obrony i ataku. Bawoły mają silne kończyny, które są zakończone dwoma palcami pokrytymi racicami).

4. Praca z książką

Sześciolatki: 34 a i b, 35 a i b., czytanki str. 73, 75, 77

Młodsze dzieci: 29, 30

Proszę o wykonanie pozostałych kart pracy z tematu " Dzień dziecka"